

Din seria: „Pelerinaj la locurile sfinte”

Țara Sfântă – locul cel sfânt spre călăuzirea la desăvârșire a pelerinului de la Vechiul Testament la Noul Legământ – Interviu cu P.Cuv. Părinte Arhim. Dr. Ieronim Crețu – Superiorul Așezămintelor Ortodoxe Românești de la Locurile Sfinte – Ierusalim și Ierihon, realizat în luna februarie anul 2011...

Cu ajutorul Marelui Dumnezeu – Cel în Treime lăudat, am ajuns să vizitez Israelul și Iordania, timp de nouă zile, în compania unui grup deosebit de preoți și credincioși în fruntea cărora a fost *Înaltpreasfințitul Părinte Andrei Andreicuț – Arhiepiscopul Alba Iuliei și cu alți părinți duhovnicești și oameni deosebiți...* Nu pot să exprim în cuvinte atmosfera profund duhovnicească în care s-a desfășurat tot pelerinajul, itinerariul pastoral – spiritual de mare încărcătură sufletească și culturală pe care l-am parcurs, cuvintele și sfaturile foarte ziditoare de suflet pe care le-am primit de la Î.P.S. Părinte Arhiepiscop Andrei și de la alți părinți, calitatea impecabilă a organizării, amabilitatea, dragostea și seriozitatea organizatorului și coordonatorului acestei excursii în persoana P.C. Pr. Florin Croitoru de la Centrul Misionar al Arhiepiscopiei Alba Iuliei, armonia și prietenia deosebită care s-a instaurat între noi pe parcursul acestei săptămâni, emoțiile și stările interioare pe care le-am trăit în timpul acestei călătorii!...

De aceea, am convingerea că aceste pelerinaje au un rol sacramental și inițiativ care-i pot procura omului o stare și o încărcătură deosebită, mergând până la convertirea sa!... Și asta deoarece creștinul așteaptă foarte mult de la trecerea sa prin aceste locuri binecuvântate de pașii, de misiunea și de faptele sau minunile Mântuitorului nostru Iisus Hristos care a luat fire și trup omenesc în acest pământ ales, coborând în această stare chenotică a pătimirii, răstignirii, morții pe Cruce și, mai ales, a învierii Sale din morți pentru noi și pentru a noastră mântuire!...

Și fiindcă, vorbele mele sunt mult prea sărăcăcioase în a exprima starea și mulțumirea sufletească la care am ajuns în urma săvârșirii acestui pelerinaj, m-am gândit că mai bine este să fac un scurt excurs, o scurtă trecere în revistă a momentelor și a locurilor cele mai relevante sau mai semnificative pentru a informa și, în acest fel, a convinge și a determina și pe alții să parcurgă acest drum inițiativ spre folosul și spre desăvârșirea lor sufletească și spirituală!...

Cu alte cuvinte, așadar, Sfintele Locuri au atras de-a lungul vremurilor numeroși creștini, care și-au împlinit, uneori prin sacrificii, dar întotdeauna cu negrăită emoție și bucurie, gândul de a peregrina pe urmele Celui ce ne-a descoperit, “la plinirea vremii”, iubirea lui Dumnezeu și ne-a dăruit prin Învierea Sa belșugul vieții veșnice. Nici dragostea credincioșilor români n-a slăbit vreodată pentru aceste locuri binecuvântate, pe care le-au iubit și le-au susținut, cercetându-le din vremuri străvechi și până în modernitate. Această râvnă a pelerinilor români a dus la temeluirea primelor

reprezentări românești și apoi la construirea Așezămintelor de la Ierusalim și Iordan, dar și la realizarea, la “cumpăna” mileniilor, a noului Așezământ Românesc de la Ierihon.

Inițiativele Bisericii Ortodoxe Române s-au materializat, cu voia Bunului Dumnezeu și prin eforturile actualului Delegat Patriarhal al Bisericii Ortodoxe Române la Locurile Sfinte și Superior al Așezămintelor Românești în Țara Sfântă, în persoana Preacuvioasului Părinte Arhim. Dr. Ieronim Crețu, pe care l-am și rugat, cu prilejul săvârșirii acestui sfânt pelerinaj, să ne prezinte, în câteva cuvinte aceste frumoase și binecuvântate locuri

Înaltpreacuvioșia Sa, Părintele Arhimandrit Ieronim Crețu, s-a născut în comuna Brăiești, județul Buzău, la data de 21 noiembrie anul 1959. A urmat cursurile Institutului Teologic Universitar din București. S-a dedicat vieții monahale, imediat după terminarea Institutului, în luna Iulie anul 1986 închinându-se la Mănăstirea Bistrița, județul Neamț. La 2 ianuarie 1987 a depus voturile monahale. A fost hirotonit ierodiacon și apoi ieromonah, fiind totodată hirotosit și duhovnic, toate acestea pe seama Mănăstirii Bistrița - județul Neamț. Din 29 aprilie 1988 a fost numit preot slujitor la Catedrala Patriarhală din București și responsabil al Bibliotecii Centrale Patriarhale, iar de la 2 martie 1990 i s-a rânduit ascultarea de Eclesiarh al Catedralei Patriarhale. În 25 decembrie 1990, Preafericitul Părinte Teoctist, Patriarhul României, l-a hirotosit întru Protosinghel, iar în 10 aprilie 1994 a primit Crucea Patriarhiei Române și hirotesia de arhimandrit. În data 5 august anul 1994, ziua prăznuirii Sfântului Cuvios Ioan-Iacob Hozevitul de la Neamț, a fost numit Delegat al Patriarhiei Române la Sfintele Locuri și Superior al Așezămintelor Românești de la Ierusalim și Iordan. În noua calitate, continuând activitatea înaintașilor, a purces la reorganizarea activităților de asistență religioasă și pelerinaj. A fost distins în această perioadă cu Crucea Patriarhală a Patriarhiei Ecumenice, de către Patriarhul Bartholomeu I al Constantinopolului, cu Crucea Ierusalimului, devenind “Cavaler al Sfântului Mormânt” al Învierii Domnului, din Ierusalim, prin decizia Patriarhului Diodor I al Ierusalimului, cât și cu Crucea Patriarhală Rusă, de către Patriarhul Alexei al II-lea al Moscovei și a toată Rusia.

- Înaltpreacuvioase Părinte Superior, v-aș propune să ne oprim mai întâi la Așezământul Românesc din Ierusalim. Vă rugăm să ne vorbiți despre acesta.

- Încă de prin sec. 16, ierarhii, voievozii și pelerinii români au făcut danii generoase Locurilor Sfinte, iar Patriarhiei Ierusalimului i-au fost închinare în Țările Române peste 30 de mănăstiri. Ideea Așezămintelor românești la Locurile Sfinte a început o dată cu înființarea Schitului Românesc de pe Muntele Taborului (1859-1862), cu hramul Schimbării la Față, zidit de arhimandritul Irinarh Rosetti, dimpreună cu ucenicul său Nectarie Banu. Dorința arhimandritului și strădania s-a transmis urmașilor ca un adevărat testament. Astfel, prin sec. 19, Biserica Ortodoxă Română a pus problema înființării aici a unor locașuri de închinare pentru credincioșii români. Promotorul mișcării a fost renumitul om de cultură Teodor Burada, care, după adunarea banilor strânși prin colectă publică (1906), a închiriat o casă în Ierusalim pentru paraclisul românesc (1908), iar la 21 martie 1912 s-a însemnat locul pentru a se pune temelie Sfântului Locaș, dar lucrările au fost oprite.

În anul 1914, un nou comitet de organizare, în frunte cu Regina Elisabeta, și având ca membri pe arhitectul N. Ghica-Budești, pe starețul Mănăstirii Sinaia, arhimandritul Dionisie, și dimpreună cu Teodor Burada, a înaintat Patriarhului Damianos

al Ierusalimului epistola Mitropolitului primat Konon. Acesta a aprobat ridicarea Așezământului Românesc, fapt care nu s-a finalizat însă, din cauza războiului. La anul 1927, Patriarhul Miron Cristea (1925-1939) a vizitat Locurile Sfinte și a dispus ridicarea a două biserici, una în Ierusalim și cealaltă la râul Iordan; pentru întocmirea planurilor celor două biserici, în anul 1933 au sosit în Ierusalim arhitecții Ioan Berechet și Andony Baramki. La 28 martie 1935 s-a pus piatra de temelie a Așezământului din Ierusalim, cu un sobor de ierarhi. Lucrările s-au terminat în anul 1938, Patriarh al Ierusalimului fiind Preafericitul Timotei. Tot în acel an, 150 de pelerini români au participat la slujba Învierii din Ierusalim. Între anii 1939-1945, lucrările s-au oprit din cauza Războiului al II-lea Mondial.

În anul 1948 începe războiul de doi ani și în această situație, după înființarea noului Stat Israel, când fostele proprietăți ale inamicilor, rechiziționate de autoritățile britanice, au trecut în custodia noului stat, Așezământului i s-a dat destinația de a găzdui pe mai departe diferite instituții publice, situație care a persistat până în anul 1962. Reparațiile și îmbunătățirile s-au reluat după anul 1948, multe piese de mobilier și obiecte religioase fiind refăcute în atelierile Patriarhiei Române, și s-au terminat în anul 1975, de părintele superior Lucian Florea.

După refacerea picturii de către Gheorghe Popescu și Niculina Dona din București, la 28 mai 1975, Biserica Așezământului Românesc de la Ierusalim, cu hramul Sfântul Gheorghe, a fost sfințită de către vrednicul de pomenire Patriarh Justinian, cu participarea a mulți ierarhi și a Patriarhului de atunci al Ierusalimului, Benediktos.

Încă de la venirea noastră aici, ne-am propus inițierea unor lucrări de restaurare și înfrumusețare a lui. Obiectivul următor a fost redimensionarea lui, căci după 60 de ani de vitregii și de folosire, se cerea regândit ca funcționalități interioare și extins. În consecință, primind binecuvântarea patriarhală, din anul 1994, am început studierea acestui proiect, mai întâi cu un arhitect local, iar apoi, după includerea zonei în centrul administrativ al orașului, dimpreună cu Prof. Univ. Arh. Dr. Sorin Vasilescu de la Universitatea de Arhitectură și Design „Ion Mincu” din București, și cu proaspăta absolventă a acestei universități, arh. Cristina Cărciumărescu. Astfel s-a realizat proiectul aripii noi a Așezământului, luat sub tutela arhitectului ierusalimitean David Cassuto și promovat spre aprobare autorităților municipale. Proiectul a fost inaugurat cu prilejul vizitei Delegației Patriarhiei Române la serbarea jubiliară a două milenii de la Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos, în ziua de duminică, 9 ianuarie 2000. Între timp, pe parcursul acestor zece ani, s-a făcut tot ce vedeți în momentul de față, altfel spus, ne apropiem de finalizarea tuturor lucrărilor, de încheierea și de binecuvântarea lor, fiindcă ele au fost încheiate deja, în proporție de cel puțin 80%... Acum suntem la finisarea și finalizarea tuturor corpurilor – de chilii și de arhondaric, precum și de dotare a Bisericii mari (Katolikonul) cu strănile și cu restul de mobilier specific... De reținut faptul că pictura întregului edificiu bisericesc a fost efectuată de către renumiții pictori și zugravi români Daniela și Constantin Moldoveanu din București, cărora le mulțumesc pentru tot efortul!...

- *Ce ne puteți spune despre Schitul Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul“ de la Iordan, despre care mulți români nici nu știu că există?*

- Așezarea românească de pe malul Iordanului se află la o distanță de cca 45 km de Ierusalim și la 8 km est de istorica fortăreață a Ierihonului. Datorită sfințeniei locului, s-au stabilit pe malul Iordanului, de-a lungul timpului, mulțime de pustnici, care au

format apoi obști, începând încă din sec. 15, cu Cuviosul Iosif de la Bisericiani, astfel că la sfârșitul sec. 19 se aflau în peșterile de pe Valea Iordanului peste 20 de pustnici. Văzând râvna acestor asceți ai pustiei, în anul 1927, Patriarhia Română a cumpărat un teren pe malul râului Iordan, nu departe de locul unde Mântuitorul primise Botezul de la Sfântul Ioan, loc ce amintește și de trecerea lui Iosua cu Chivotul Legii, de înălțarea la cer în car de foc a Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul, de nevoițele Sfintei Maria Egipteanca, de Cuviosul Zosima, de Sfântul Gherasim și de alți sfinți care s-au nevoit pe valea râului sfânt Iordan.

Lucrările de zidire ale schitului au început în anul 1935 și s-au terminat în anul următor, când a fost sfințit și deschis pentru cult. Învecinat fiind cu alte câteva așezări monahicești (o mănăstire greacă, una etiopiană și una a ritului siriac), a fost populat cu personal monahal, iar între anii 1947-1953 a fost condus de către egumenul Ioan Iacob, care, într-o viață retrasă de lume, și-a împodobit sufletul cu florile virtuților și ale nevoiței monahicești. Urmaș în egumenie al Sfântului Ioan Iacob a fost ales Schimonahul Iuvenalie Streinul. Ulterior, conflictele militare apărute în zonă au adus multe pagube materiale mănăstirii românești cu hramul „Sfântul Ioan Botezătorul”, însă, cu toată această stare de lucruri, viețuirea de la acest schit românesc nu s-a întrerupt. Spre sfârșitul anului 1969 situația avea să se înrăutățească în așa măsură încât personalul monahal a fost nevoit să se retragă la Ierihon. Moartea tragică, dar martirică, în ascultare, a Cuviosului Părinte Damian Stogu, în același an, a făcut să fie întreruptă complet viața monahală românească la Așezământul de la Iordan, iar din anul 1970, căzând în zona dintre Israel și Iordania, a fost închis și a rămas nelocuit, ca și celelalte mănăstiri din această zonă, în prezent minată.

- *Înalt Preacuvioase Părinte Ieronim, ați amintit de Sfântul Ioan Iacob Hozevitul - Românul...*

- Da, și aș vrea să mă opresc puțin asupra vieții lui. Acest mare sihastru român, cu numele de botez Ilie, s-a născut în satul Crăinicieni, comuna Horodiște (județul Botoșani) la 23 iulie anul 1913, într-o familie de țărani evlavioși, Maxim și Ecaterina Iacob. Rămas de mic orfan, a fost crescut de bunica sa, care l-a deprins cu rugăciunea și l-a povățuit pe calea slujirii lui Dumnezeu. La 11 ani bunica sa a murit, iar el a rămas în grija unchiului său. După terminarea școlii în satul natal, a urmat gimnaziul “Mihail Kogălniceanu” din Lipcani și Liceul “Dimitrie Cantemir” din Cozmeni, Cernăuți. Firea sa profund religioasă, precum și educația primită, l-au determinat să îmbrățișeze viața monahală la Mănăstirea Neamț. A făcut ascultare la farmacia și apoi la biblioteca mănăstirii, în care a descoperit comorile scrierilor patristice și teologice. Dorind să cunoască mai amănunțit viața chinoviilor românești, a vizitat câteva așezăminte monahale din Oltenia, ajungând în cele din urmă și la Mănăstirea Turnu din Episcopia Argeșului. Aici a rămas pentru scurtă vreme, întrucât a fost chemat înapoi la Neamț. După terminarea stagiului militar la Dorohoi, în anul 1936 a fost tuns în monahism, primind numele de Ioan. Dând dovadă de ascultare deplină, s-a arătat un iubitor al postului, rugăciunii, privegherii și singurătății. Doritor de a călca pe urmele Mântuitorului nostru Iisus Hristos, a plecat în Țara Sfântă. După ce a vizitat cele mai importante localități biblice, Cuviosul Ioan a pustnicit doi ani în deșertul de lângă Iordan. De aici a intrat în Mănăstirea Sfântul Sava, unde a viețuit mulți ani, îngrijind pe bolnavi și fiind socotit de preoți drept „doctorul” acelei lavre milenare a monahismului ortodox. A primit schima mare în anul 1945.

În anul 1947 a fost numit egumen al Schitului românesc „Sfântul Ioan

Botezătorul” de la Iordan. A primit Taina Preoției în Biserica Sfântului Mormânt și apoi a condus schitul românesc până în anul 1952. Îmbolnăvindu-se, a fost silit să părăsească această oază pe care o iubea imens, unde virtuțile sale au înflorit în întreeaga lor splendoare și unde dorea să-și aibă locașul de odihnă veșnică. Cuviosul Ioan a petrecut ultimii opt ani de viață pământească (1952-1960) în cea mai severă pustnicie, lângă Mănăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul. Aici vorbea cu Dumnezeu, compunând imne și poezii religioase, și se ruga pentru lume, prefăcând pustia în rai duhovnicesc.

La 5 august anul 1960 și-a dat sufletul în mâinile Domnului, adormind cu zâmbetul pe buze, la doar 47 de ani. Trupul său a fost așezat în peștera „mormintelor”, în locul pe care și-l pregătise el însuși de mai înainte. La moartea lui mulțimi de păsări s-au adunat la mănăstire, plângându-l parcă pe cel ce le-a părăsit. Timp de 20 de ani cinstitul trup al cuviosului părinte s-a odihnit în mormântul din peștera Sfânta Ana. În luna august anul 1980, prin pronia dumnezeiască, deschizându-se mormântul, trupul său a fost găsit întreg și răspândind miros de bună mireasmă. Moaștele sale au fost strămutate cu mare procesiune în Mănăstirea Sfântul Gheorghe Hozevitul și așezate în paraclisul acesteia. De atunci marele sihastru este cunoscut sub numele de „Cuviosul Ioan cel Nou Românul” sau „Hozevitul”.

Mare nevoitor în cele ale desăvârșirii, Cuviosul Ioan s-a dovedit întotdeauna un fiu credincios al Bisericii Ortodoxe și un mărturisitor al credinței celei drepte și adevărate. El însuși se simțea mereu cel mai nevrednic dintre toți, mărturisindu-și puținătatea credinței și a ostnelilor duhovnicești. De aceea, prin întreaga moștenire pe care ne-a lăsat-o, Cuviosul Ioan Iacob se dovedește un mare trăitor al credinței, o reală personalitate duhovnicească și un îndrumător plin de înțelepciune sfântă pe calea mântuirii, ridicat din neamul nostru românesc.

- *Înalt Preacuvioase Părinte Superior spuneți-ne câteva cuvinte despre Așezământul românesc din orașul biblic Ierihon. De unde ideea și cum s-a ajuns la concretizarea ei?*

- Râvna pelerinilor români a dus la temelierea primelor reprezentări românești la locurile sfinte între anii 1843 și 1906 și apoi la construirea Așezămintelor de la Ierusalim și Iordan, între anii 1935-1938, dar și la realizarea, la „cumpăna“ mileniilor, a noului Așezământ Românesc de la Ierihon. Încă din anul 1994, Reprezentanța Patriarhiei Române la Sfintele Locuri, a făcut susținute demersuri, pentru întemeierea unui Așezământ românesc la Ierihon, atât de necesar pentru nevoile spirituale și de cazare tot mai crescânde în ultimul timp. Membrii familiei Samoilă, veniți la Ierihon în anul 1933, au lăsat Patriarhiei Române, după decesul lor un teren de cca. 1000 mp. și două rânduri de case, „cu scopul de a servi ca metoc“ al Așezămintelor românești.

După o muncă administrativ-diplomatică de aproape cinci ani, s-a obținut aprobarea de principiu din partea autorităților, iar în 27 martie 1999, în pragul pornirii lucrărilor, s-a dat binecuvântarea de început. După organizarea temeinică a șantierului, lucrările au debutat efectiv la 21 iunie 1999, cu Paraclisul, și au avansat destul de repede, în pofida numeroaselor greutăți întâmpinate. Astfel, a fost posibil ca, o dată cu Serbările Jubiliare Panortodoxe, dedicate Bimileniului Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos, la 5 ianuarie anul 2000 să se pună piatra de temelie la casa de pelerini și tot atunci, la 8 ianuarie 2000, să se sfințească prestolurile bisericii mari și paraclisului, având hramurile „Nașterea Domnului și Toți Sfinții Români“ și, respectiv „Toți Sfinții din Palestina“, printr-o slujbă paralelă. Altarul principal a fost sfințit de Preafericitul Părinte Patriarh

Teoctist, înconjurat de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit - Daniel al Moldovei și Bucovinei, actualul Părinte Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, și de către Mitropolitul Nicolae al Banatului, totodată și de către Înaltpreasfințitul Părinte Casian, Arhiepiscopul Dunării de Jos. Altarul Paraclisului a fost sfințit în aceeași zi, de către Preasfințitul Părinte Teofan Sinaitul, actualul Mitropolit al Moldovei și Bucovinei.

- Așa cum l-am văzut, în două rânduri, Așezământul Românesc de la Ierihon este o bijuterie de arhitectură și un complex bisericesc mult mai eficient și mai generos decât cel de la Ierusalim. Cât mai aveți până la final?

- Astăzi, Așezământul Românesc din orașul Biblic Ierihon, după cum v-am mai spus, este în mare măsură finalizat, însă așteaptă în continuare sprijin financiar pentru terminarea instalațiilor și finisajelor, mai cu seamă cele interioare. Ca valoare, precum este cunoscut, ele depășesc cel puțin o dată costul structurilor. Astfel, Așezământul deja construit, va aștepta ca, numai prin aceeași generozitate, caracteristică românilor, să-și încheie îmbrăcarea cu toate veșmintele sale interioare și exterioare, respectiv finalizarea plăcii cu piatră a tuturor pereților, pictarea bisericii și a paraclisului, după cum puteți vedea, a fost finalizată în întregime, mai avem ceva de lucru (și) la celelalte dotări și amenajări necesare, astfel încât, în foarte scurt timp pelerinii români, ce pot veni aici nu numai din țară, ci și din toată lumea pe unde i-au împrăștiat aspirațiile, să se poată ruga și întări duhovnicește în cele mai bune condiții, lăudând cu glas de bucurie pe Domnul Iisus Hristos, Cel ce a binecuvântat prin prezența și lucrarea Sa aceste locuri, și fericind totodată pe cei ce au pus într-un fel sau altul o piatră la temelia acestei minunate lucrări, să-i zicem „divino-umane“.

Drept urmare, credem că inițiativele noastre și participarea concretă a românilor de pretutindeni la această nouă ctitorie de la Sfintele Locuri ale mântuirii neamului omenesc, reprezintă în primul rând, nu numai o speranță și un pas înainte, ci chiar: realizarea! Căci, o mobilizare aparte, erijată într-o bună, conjugată și susținută cooperare, dă șanse maxime de a duce la bun sfârșit lucrările începute și de a inaugura cât mai curând Noul Așezământ pentru pelerinaj organizat, din orașul biblic Ierihon, încredințându-l celui căruia îi este destinat – Poporul Român!...

- Poate s-ar cuveni să-i pomenim aici și pe înaintașii sfinției voastre care s-au ostenit pentru Sfintele Așezăminte românești de la Locurile Sfinte. Spuneți-ne câteva cuvinte despre ei.

- După întemeierea și fondarea celor două biserici și Așezăminte românești la Locurile Sfinte, Patriarhia Română a delegat pentru săvârșirea slujbelor bisericești mai întâi pe ieromonahul Gherasim Luca, care venise de la Mănăstirea Neamț la Ierusalim încă din anul 1930. Însă nici Sfinția Sa, și cu atât mai puțin ieromonahul Damaschin Trofin, și nici monahul Inochentie Moisiu, care i-a fost trimis ulterior ca ajutor, tot de la Mănăstirea Neamț, n-au avut și calitatea de Delegați Patriarhali, ca Reprezentanți ai Bisericii Ortodoxe Române, sau de Superiori ai Așezămintelor românești din Țara Sfântă. Abia prin decizia Patriarhului Nicodim, Sfintele Așezăminte de la Ierusalim și Iordan, pe lângă misiunea lor statutară, au primit și rolul de Reprezentanță a Patriarhiei Române de lângă Patriarhia Ierusalimului, Superiorul pomenind întotdeauna la slujbe atât pe Patriarhul Ierusalimului, cât și pe Patriarhul României.

A urmat apoi Arhimandritul Victorin Ursache, Superior al Așezămintelor românești de la Locurile Sfinte, prin Decizia Patriarhală nr. 480 din 10 octombrie 1946, și care a ajuns mai târziu (1966) episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din America și Canada,

ridicate la rang de Arhiepiscopie în anul 1973.

La 5 martie 1963 a fost numit Superior Părintele Lucian Florea, ridicat la rangul de Arhimandrit în același an. Vreme de 12 ani va osteni, cu sârg și devotament, la repararea și înfrumusețarea bisericii și a căminului de la Ierusalim, oferind pelerinilor tradiționala ospitalitate românească. Totodată, a editat publicația „Învierea“, cuprinzând articole și studii teologice.

Spre sfârșitul anului 1974, a fost numit un nou Superior al Așezămintelor românești de la Locurile Sfinte în persoana Arhimandritului Vasile Costin. Ulterior, în urma alegerii acestuia ca Episcop Vicar Patriarhal, în anul 1980, la conducerea Așezămintelor românești, s-au succedat rând, pe rând, ca superiori: Arhim. Vasile Cornilă (1980-1982), Arhim. Teofil Panait (1982 –1985), Arhim. Irineu Ilie (1986-1988), Arhim. Irineu Chiorbeja (1988-1989) și Arhim. Irineu Pop (1989-1990).

Anul 1989 deschide o nouă eră pentru Reprezentanța Patriarhală Română la Locurile Sfinte. Numărul pelerinilor români a crescut foarte mult, iar Reprezentanța Patriarhiei din Ierusalim a devenit pentru toți românii veniți aici un adevărat cămin, care a încercat să satisfacă nevoile lor spirituale, dar, parțial, și de cazare. După alegerea Arhimandritului Irineu ca Episcop Vicar al Arhiepiscopiei Vadului, Feleacului și Clujului, începând din luna iulie anul 1990, este numit ca Superior al Așezămintelor românești Arhimandritul Vincențiu Grifoni, urmat apoi, după alegerea sa ca Episcop Vicar Patriarhal, în luna ianuarie anul 1994, de Arhimandritul Ioan Selejan, care la rândul său a fost numit în același an Episcop al Eparhiei Covasnei și Harghitei. În postul rămas vacant am fost numit la data 5 august anul 1994, poate nu întâmplător, chiar la prăznuirea Sfântului Ioan Iacob Hozevitul.

- *Înalt Precuvioase Părinte Superior, vă rugăm să ne adresați, acum, în încheierea acestui interviu de suflet, un cuvânt pentru pelerinii români care v-au vizitat sau care vă vor vizita, și care sunt, din fericire, tot mai mulți...*

- Prin dragostea și strădaniile acestor ostenitori, pelerinii români care vin să se închine în Țara Sfântă află aici, pe lângă lăcașurile de rugăciune în care pot să asculte slujbele în limba română, și locuri de găzduire și de călăuzire în cercetarea Locurilor Sfinte ale Creștinismului. Bucuria tuturor este aceea de a găsi aici adevărate case călduroase, bisericesti, ospitaliere, românești, ale căror uși se deschid larg, cu bucurie, ziua și noaptea, drept recunoștință pentru toate eforturile Sfintei noastre Patriarhii, ale înaintașilor și nevoitorilor Sfintelor Așezăminte românești de la Locurile Sfinte pe care i-am pomenit mai înainte, mai ales ale celor de ieri, dar, nu mai puțin, și ale celor de astăzi. Pe toți pelerinii și închinătorii români în Țara Sfântă îi așteptăm cu bucurie și cu dragoste.

- *Vă mulțumim, în mod deosebit, Înalt Precuvioase Părinte Ieronim, pentru toată dragostea și disponibilitatea, de a ne primi cu atâta căldură, atât la Reprezentanța patriarhiei Ortodoxe Române de la Ierusalim cât și la Așezământul Ortodox Monahal și Românesc de la Ierihon, dorindu-vă să aveți parte, în continuare, de multa sanatate și putere de muncă, de mult spor și de multe împliniri duhovnicești!...*

- Doamne ajută! Cu aleasă bucurie!...

Acestea fiind zise, iată că am ajuns la sfârșitul pelerinajului nostru duhovnicesc prin acele locuri pline de har și de binecuvântare și, totodată, și la sfârșitul acestei expuneri și descrieri a locurilor, momentelor și trăirilor de care am avut parte în acele zile!... Pentru care fapt rămâne conluzia că noi, creștinii, care nu suntem altceva decât niște pelerini pe acest pământ, trebuie să ne închinăm lui Dumnezeu „în duh și în adevăr”

pentru că Împărăția lui Dumnezeu nu este din lumea aceasta și, deci, din această cauză, nu avem „cetate stătătoare aici pe pământ” ci tindem și aspirăm la cea care va să vină care nu este alta decât „Ierusalimul cel Ceresc” pentru care Ierusalimul cel pământesc vizitat de noi nu a fost altceva decât un imbold de încurajare către lupta noastră „cu timp și fără timp” pe care trebuie să o purtăm în continuare până la sfârșitul vieții noastre, în vederea dobândirii acelei Împărății, care nu este altceva decât unicul sens autentic al viețuirii noastre pe acest pământ ce ar trebui să fie antecamera Grădinii Raiului Celui Veșnic!... Dragă pelerinule, ești convins de aceste realități și adevăruri?!...

P.S. – Epilog...

Școala Doctorală de Teologie din Craiova și-a desemnat ieri (marți – 17.07.2012) primul absolvent. Este vorba de reprezentantul Patriarhiei Române la Locurile Sfinte și Superiorul Așezămintelor românești de la Ierusalim, Ierihon și Iordan, arhimandritul Ieronim Crețu, care a susținut teza de doctorat "Creștinismul în Țara Sfântă de la cucerirea arabă la prima cruciadă (secolele VII-XI)".

Sala de festivități a Centrului "Mitropolitul Firmilian" din Craiova a găzduit luni, 16 iulie, ședința de susținere a tezei de doctorat cu titlul "Creștinismul în Țara Sfântă, de la cucerirea arabă la prima cruciadă (sec. VII-XI)", aparținând arhimandritului Ieronim Crețu, doctorand al Facultății de Teologie din Craiova, la disciplina istoria Bisericii Universale. Din comisia de susținere au făcut parte IPS Părinte Irineu, Arhiepiscopul Craiovei și Mitropolitul Olteniei, în calitate de decan al Facultății de Teologie din Craiova, Pr. Prof. Univ. Dr. Constantin Pătuleanu, coordonatorul lucrării, și Pr. Prof. Univ. Dr. Viorel Ioniță, director de studii la Consiliul Bisericilor Europene din Geneva.

La finalul prezentării, IPS Părinte Arhiepiscop și Mitropolit Irineu l-a felicitat pe candidat pentru munca de cercetare depusă în elaborarea lucrării prezentate. "Prin Școala Doctorală de la Craiova am dorit să dăm un sens și un plus de valoare teologiei noastre ortodoxe românești. Faptul că am început cu o lucrare despre Ierusalim, din punctul meu de vedere este o binecuvântare, fiind locul unde a trăit și a învățat Mântuitorul Iisus Hristos. Ne bucurăm, de asemenea, că părintele Ieronim a ales această temă și a venit aici la Craiova pentru a o lucra și pentru a o duce la capăt. De aceea îl felicităm și-i mulțumim Preafericitului Părinte Patriarh, care a binecuvântat ca Preacuvioșia Sa să studieze în reședința eparhiei noastre", a spus Mitropolitul Olteniei.

În referatul prezentat, Pr. Prof. Univ. Dr. Constantin Pătuleanu a făcut o descriere generală asupra calității muncii de cercetare întreprinse de candidat, propunând în consecință comisiei acordarea titlului de "doctor în teologie".

"Lucrarea de față respectă normele științifice în vigoare cu privire la alcătuirea unei teze de doctorat. Textul se întinde pe 250 de pagini, cuprinzând un aparat critic format din 750 de note de subsol și o bibliografie alcătuită din mai multe ediții ale Sfintei Scripturi, ediții patristice și cronici, cuprinse în Secțiunea izvoare. Lucrarea este împărțită în 10 capitole, fiecare capitol fiind împărțit în mai multe subcapitole, ultimul fiind dedicat concluziilor generale. Limbajul este unul cursiv, narativ, îngrijit, unul acordat temei abordate, nelipsind accentele biblice și viziunea personală asupra faptelor istorice. Lucrarea de față vizează unul sau mai multe aspecte ce compun tabloul de ansamblu al modului în care s-a derulat viața bisericească, începând de la angajarea militară a

creștinilor în luptele cu invadatorii musulmani, trecând prin evidențierea organizării Patriarhiei Ierusalimului și ajungând la identificarea principalelor coordonate ale relațiilor dintre comunitatea creștină, evrei și autoritățile musulmane", a notat pr. prof. univ. dr. Constantin Pătuleanu.

În final, candidatul a declarat: "Aflându-mă în funcția de reprezentant al Patriarhiei Române la Locurile Sfinte pentru ultimii 18 ani am ținut să aduc mai multă lumină asupra perioadei mai puțin cunoscute istoriografiei bisericești. Am avut în atenție în mod special Patriarhia Ortodoxă, literatura creștină din această perioadă, raporturile dintre creștini și noua stăpânire și faptul că Țara Sfântă este un loc al pelerinajelor și al locurilor unde pelerinii se îndreaptă". - Potrivit <http://www.ziarullumina.ro/articole;2022;1;73734;0>; Primul-doctor-in teologie-al-scolii-de-la-Craiova.html.

Stelian Gomboș